

18. listopad – Evropský antibiotický den

[zdroj](#)

Dne 18. listopadu 2023 si připomínáme Evropský antibiotický den, jehož cílem je zejména upozornit na neuvážené používání antibiotik. Antibiotika zachraňují lidské životy již téměř 100 let, v důsledku špatného zacházení však mohou tuto svou funkci ztratit. Bakterie totiž přestávají na účinky antibiotik reagovat, stávají se vůči nim rezistentní.

Světová zdravotnická organizace odhaduje, že v roce 2050 budou infekce způsobené rezistentními bakteriemi nejčastější příčinou úmrtí na světě.

V Evropě každoročně zemře 33 000 lidí v důsledku infekce způsobené bakterií odolnou na antibiotika. Až v 75 % případů se jedná o nákazu spojenou se zdravotní péčí, kdy závažným problémem je výskyt bakteriálních kmenů, které jsou rezistentní i na několik typů antibiotik současně – tzv. multirezistentní bakterie. Tomuto problému čelí především v nemocnicích na lůžkových odděleních.

Polovina celosvětově vyráběných antibiotik se využívá k léčbě zvířat – ta se tedy rovněž mohou stát nosiči bakterií odolných vůči antibiotikům.

Jak se rezistence šíří?

Hlavní roli zde hraje vzájemný přenos rezistentních mikrobů mezi lidskou populací, zvířaty a prostředím. Šíření rezistentních kmenů nejméně úspěšně probíhá v prostředí s vysokou koncentrací lidí nebo zvířat, kde se často aplikují antibiotika nebo dezinfekční prostředky. Mezi taková prostředí patří kromě nemocničních zařízení např. ústavy sociální péče a také velkochovy zvířat.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khsoba.cz, www.khsoba.cz, ID datové schránky: w8pai4f

[zdroj](#)

Co můžeme udělat?

Nesprávné používání antibiotik bakterie posiluje a stimuluje ke vzniku rezistence. Za zachování účinnosti antibiotik i pro další generace nese zodpovědnost každý z nás.

K zabránění vzniku bakteriální rezistence vůči antibiotikům je důležité zejména:

ze strany pacienta:

- přesně dodržovat dávkování předepsané lékařem,
- nikdy léčbu nepřerušovat a neukončovat předčasně i přes vymizení příznaků a subjektivní pocit uzdravení,
- pokud možno předcházet infekci vhodným očkováním,
- neuchovávat si zbylá antibiotika do zásoby ve své domácí lékárničce, nepoužité léčivo vrátit do lékárny,
- nenasazovat si zbylá antibiotika k domácí samoléčbě sebe nebo svých blízkých,
- antibiotika nejsou určena ke snížení horečky, proti rýmě, chřipce nebo sezónnímu nachlazení, antibiotika k léčbě indikuje pouze lékař,
- praktikovat důsledně hygienu rukou

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khsoba.cz, www.khsoba.cz, ID datové schránky: w8pai4f

ze strany lékaře:

- pokud je to možné, vyvarovat se paušálního předepisování širokospektrých antibiotik, které mají více nežádoucích účinků a přispívají k rychlejšímu vzniku rezistentních bakterií,
- předepisovat antibiotika pouze v případě, že je to nezbytně nutné na základě medicíny založené na důkazech,
- řádně poučit pacienty o důležitosti dodržování předepsaného dávkování a adekvátní délce léčby.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě ve spolupráci s ústavními hygieniky nemocnic v Moravskoslezském kraji pravidelně monitoruje rezistentní bakteriální kmeny izolované od hospitalizovaných pacientů, provádí dozor nad dodržováním režimových opatření a podílí se na stanovení preventivních protiepidemických opatření ve zdravotnických zařízeních.

Více informací o antibiotické rezistenci:

- <https://szu.cz/aktuality/vysledky-pruzkumu-jsou-jednoznacne-projekt-antibiotickarezistence-cz-zlepsil-znalosti-ceske-populace-o-antibioticich-a-chovani-k-nim/>
- <https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/antimicrobial-resistance/>
- <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/06/13/tackling-antimicrobial-resistance-council-adopts-recommendation/>
- <https://www.antibiotickarezistence.cz/lidske-telo-odolava-ucinkum-antibiotik-aneb-myty-o-antibioticke-rezistenci/>

Zdroje:

<https://www.antibiotickarezistence.cz/>

<https://szu.cz/>

<https://www.mzcr.cz/antibioticka-rezistence-v-ceske-republice/>

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f